

سیرتحوّلی

آرامگاه های هخامنشی

و تاسیر آن بر دوران های بعد

نویسنده:

سولماز چراغ زاده

سرنشانه	: چراغ‌زاده، سولماز، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور	: سیر تحولی آرامگاه‌های هخامنشی و تأثیر آن بر دوران‌های بعد/ نویسنده سولماز چراغ‌زاده.
مشخصات نشر	: شیراز: تخت جمشید: قشقای، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ص: مصور.
شابک	: 978-600-5457-23-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
بادداشت	: واژه‌نامه.
موضوع	: آرامگاه‌ها—ایران
موضوع	: ایران - تاریخ - هخامنشیان، ۵۵۸ - ۳۳۰ ق. م
رده بندی کنگر	: ۱۳۸۹ ج ۴ / ۲۲۲ DSR
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۲۱۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۲۰۰۹۳۷

سیر تحولی

آرامگاه‌های هخامنشی

و تأثیر آن در دوران‌های بعد

نویسنده سولماز چراغ‌زاده

ویراستار: صمد مهماندوست

ناشر: تخت‌جمشید/ ناشر همکار: قشقای

فوت چاپ اول/ سال چاپ ۱۳۸۹

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

صفحه‌آر: مریم رحیمی

چاپ و صحافی: فخر ایران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۵۷-۲۳-۰

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ است.

مرکز نشر: شیراز، خیابان پیروزی، انتشارات تخت جمشید

تلفن: ۰۷۱۳-۲۲۴۵۰۱

فهرست مطالب

۱۶	پیشینه معماری آرامگاه کوروش
۲۰	شهر شاهی پاسارگاد
۳۱	پاسارگاد در دوره تاریخی و اسلامی
۴۲	توصیف بنا
۴۵	آرامگاه کوروش بزرگ
۵۰	تخت رستم
۵۲	نقش رستم
۶۳	شاه و آتش‌دان
۶۵	نمای آتش‌دان در مقبره داریوش
۶۶	قرص خورشید یا ماه
۶۹	تخت شاهی و اورنگ بران
۷۰	اقوام حمل‌کنندگی تخت شاهی
۷۵	کتیبه DNA
۸۱	مقبره خشایارشا در نقش رستم
۸۲	آرامگاه اردشیر اول
۸۳	آرامگاه داریوش دوم
۸۴	آرامگاه اردشیر دوم
۸۷	آرامگاه اردشیر سوم
۸۹	گور دختر
۹۱	توصیف آرامگاه

۹۴	آرامگاه ساتراپ‌های هخامنشی
۹۵	آرامگاه هاری
۹۷	آرامگاه ساتراپی دیگر در لیکیه مربوط به روزگار داریوش دوم
۹۸	بنای یادبود نرینداها
۱۰۰	بنای آرامگاه پی‌اوا
۱۰۰	مقبره‌های فرا هخامنشی
۱۰۳	آرامگاه فخریکدا
۱۰۵	آرامگاه قیر قبان
۱۰۷	آرامگاه سکاوند
۱۱۰	داو و دختر
۱۱۳	فرهنگ دوره اشکانی
۱۱۵	تلفین در دوره اشکانی
۱۱۸	فرهنگ دوره ساسانی
۱۲۱	تلفین در دوره ساسانی
۱۲۲	برج‌های خاموشی
۱۲۴	استودان‌ها به شکل تاقچه‌های سنگی
۱۲۸	گورهای دخمه‌ای یا حفره‌ای
۱۳۱	گورهای خمیره‌ای
۱۳۵	فهرست منابع مأخذ

کلام نخست

کتاب پیش روی شما اشاره‌ای هرچند کوتاه اما جامع و تیزبینانه نسبت به آرامگاه‌های هخامنشی از زمان کوروش بزرگ تا اواخر این دوره و همچنین تأثیر آن در دوره‌های بعدی دوره تاریخی دارد. هرچند که پیش‌تر تصور می‌شد آرامگاه‌هایی همچون قیزقاپان، دکان داوود، داو و دختر و سایر آرامگاه‌های صخره‌ای کردستان و همدان از آن اقوام مادی و تأثیرگذار بر هنر هخامنشی بوده است. اما امروزه با توجه به اسناد باستان‌شناسی به دست آمده به‌خوبی نمایان گشته که همه این گوردخمه‌ها مربوط به دوره فراهخامنشی و حتی بعد از آن می‌باشد. همچنین یک بررسی کلی نسبت به فرهنگ تدفین در دوره ساسانی و اشکانی لازم بود که در این کتاب سعی شده است به شکلی مختصر و همراه با نگاری مستند به عمل بیاید. در این جا لازم است که از پدر و مادرم که با تشویق‌های مداومشان باعث دلگرمی من شدند تشکر نمایم. همچنین از سایر دوستانم در دانشگاه مرو دشت که در این امر یاری‌ام کردند کمال تشکر را دارم.

سولماز چراغ‌زاده

فروردین ۱۳۸۹

بوشهر

پیشگفتار

تلاش‌های مستمر برای شناخت گذشته‌های دور موجب انتشار کتاب‌هایی در زمینه‌های مختلف فرهنگی شده است. پژوهش حاضر نشان‌دهنده‌ی تلاش چشمگیر دانشجویی است که به بررسی سیره‌های مختلف تدفین و آرامگاه‌های پیش از اسلام پرداخته است و در این پژوهش دانشجویی، سعی شده است اعتقادات و باورهای پیشینیان را در مورد مرگ بررسی و تغییرات و اختلافات و حتی مکان‌های انتخاب شده برای تدفین را در دوره‌های مختلف پیش از اسلام به رشته تحریر در آورد. آن چه که اساس تصورات ذهنی بشر در مورد مرگ و نیستی از دیرباز تاکنون بوده و هست.

به هر حال دوره تاریخی ایران می‌تواند پیوندهای ناگسستنی با دوره پیش از تاریخ و دوران پس از تاریخ داشته باشد و همچون پلی برای شناخت دیدگاه‌های مردمان باستان بوده و نقش به‌سزایی برای بالا بردن آگاهی‌های مذهبی ما براساس نوع آیین‌ها و مراسم خاص تدفین بوده باشد این کتاب حاصل تلاش دانشجوی توانمند و علاقه‌مند به زمینه‌های فرهنگی - مذهبی است.

امید است که شاهد پیشرفت‌های بیش‌تر، منظم‌تر و دقیق‌تر این عزیزان در راه شناخت فرهنگ ایرانی بوده باشیم.

دکتر فریده شیرالی

عضو هیأت علمی

و مدیر گروه باستان‌شناسی

دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت